

Fra Indenrigsministeriet har jeg modtaget til Omdeling blandt Thingets Medlemmer følgende det andet Thing forelagte Lovudkast, nemlig: Udcast til Lov om Tillægsbevilling for Finansaaaret 1856 — 57; Udcast til Lov om Indquartering af det Personale, som udsendes af Generalstaben til topographiske Arbejder, og Udcast til Lov angaaende Bemyndigelse til at meddele Eneret til at anlægge og benytte en Jernbane igjennem Fyen. Disse Lovudcast ere allerede omdeelte, og Omdelingen er fæet til Efterretning.

Endelig skal jeg anmelde, at Indenrigsministeren har meddeelt mig, at han agter at forelægge Landstinget følgende Lovudkast: Udcast til Lov om Nedsettelsen af Stempelgebyret for korte Brevler; Udcast til Lov om en Forandring i Lovgivningen og Bestyrelsen i det blandede District Syd for Kongeaen, og Udcast til Lov om Bestyrelsen af Kjøbenhavns communale Anliggender.

Efter Dagsordenen bliver derefter at foretage den af den 3die Landstingsmand for 1ste Kreds (Clausen) stillede Forespørgsel til Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet. Den nævnte ærede Landstingsmand har

Clausen: Den Forespørgsel, som jeg har ubedet mig Tilladelse til at stille til Cultusministeren, er, som man vil formode, nærmest foranlediget ved det Forslag til Dannelsen af et Kirkeraad, som i dette Efteraar er indgivet til Ministeren af tolv Mænd, af hvilke sex vare Rigsdagens Medlemmer, tre af hvert af Thingene. Jeg er ikke den, der først har foranlediget dette Skridt; men efterat det er gjort, og jeg har deeltaget deri, vil det neppe findes uventet, naar jeg finder særlig Ojfordring til at søge Sagen videre fremmet. Forslaget har været meddeelt i de offentlige Blade, og jeg tør antage, at det er bekendt for Thingets Medlemmer. Forsaavidt vilde en kort Henviisning kunne være tilstrækkelig til at begrunde en Forespørgsel, der gaaer i samme Retning som Forslaget. Men det er mit

Ønske at maatte benytte Leiligheden til at kaste et Blik paa Stillingen af de kirkelige Forhold i Landet, som har bragt Mænd, af hvilke adskillige ellers ikke staae hverandre nær i det offentlige eller i det kirkelige Liv, til at deeltage i et fælles Skridt i Overbeviisningen om, at det ikke vilde være forsvarligt at lade Folkekirken længere savne et Organ, som har forfatningsmæssig Ret til at afgive en Stemme paa Kirkens Vegne. Det er hertil, at jeg ubbejder mig den høitagede Formands Tilladelse og den høitærede Ministers og Thingets velvillige Opmærksomhed, naaget det ikke vil kunne ske uden nogen Udsørlighed; — for den haaber jeg at finde en Undskyldning deri, at det hidtil kun er i enkelte, meget indskrænkede Kredse, at der er skænket de kirkelige Anliggender Noget af den Opmærksomhed, som er bleven andre Sider af vort offentlige Liv tildeel.

Jeg skal altsaa først forfølge den historiske Traad, paa hvis de Kjendsgjerninger, der kunne vidne om, hvorledes Regjering og Rigsdag og ogsaa Geistlighed har siden 1848 fallet sig til Kirkeforfatningsspørgsmaalet, og derefter søge at vise den Betydning, der tilkommer det indgivne Forslag overfor den Modstand, som er reist imod samme fra forskjellige Sider.

Kirkeforfatningsspørgsmaalets Historie fører os tilbage udover Rigsdag og Grundlov. Allerede under 9de Mai 1848 udgik en Circularskrivelse fra Kirkeministeren (Monrad) til samtlige Biskopper og det theologiske Facultet. Det er udtalt deri: „at de stedsfundne politiske Forandringer ville komme til at udøve en gjennemgribende Indflydelse paa den danske Folkekirke, . . . at Ministerens Bestræbelser ville gaae ud paa at frigjøre og organisere de Kræfter, som findes i Kirken, for at denne under en uheldet, indre Udvikling kan bestaae Livens haarde Kamp, . . . og, ved egen Kraft raade Bod paa egen Brøst; . . . men at han ikke kan ansee sig besvøiet til at foretage noget Skridt, der kunde lede til et endeligt Resultat med Hensyn til Ordningen af Kirkens Anliggender, førend der er givet Kirken Leilighed til selv at udtale sig paa en organisk Maade.“ Han tilkjendegiver derfor